

واکاوی قطعنامه سپتامبر ۲۰۱۲ شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

کد موضوعی: ۲۶۰

شماره مسلسل: ۱۲۵۸۳

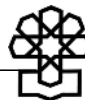
دفتر: مطالعات سیاسی

مهرماه ۱۳۹۱

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۱.....چکیده
- ۲.....مقدمه
- ۳.....گفتار اول - محورهای قطعنامه شورای حکام آژانس
- ۷.....گفتار دوم - قطعنامه شورای حکام آژانس و ملاحظات جمهوری اسلامی ایران
- ۱۵.....منابع و مآخذ

واکاوی قطعنامه سپتامبر ۲۰۱۲ شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

چکیده

یکی از ابزارهای واشنگتن و متحدانش برای اعمال فشار بر جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات آتی با گروه ۵+۱ و مقدمه‌سازی برای تصویب دور جدید تحریم‌های احتمالی، استناد به گزارش‌های مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و قطعنامه‌های شورای حکام است. به همین دلیل یکی از ملزومات مدیریت راهبردی دیپلماسی هسته‌ای در سطوح تقنینی و اجرایی، آسیب‌شناسی و بررسی ساختاری و ماهوی قطعنامه سپتامبر ۲۰۱۲ شورای حکام و تأثیر آن بر روند سیاست‌های هسته‌ای ایران است.

مهمترین محورهایی که در گزارش مدیرکل آژانس برجسته شده‌اند عبارتند از:

- تمکین به قطعنامه‌های شورای امنیت و بالتبع ایجاد محدودیت برای دامنه

غنی‌سازی،

- شفاف‌سازی و راستی‌آزمایی درخصوص مطالعات ادعایی تسلیحاتی شدن،

- ایجاد محدودیت برای تأسیسات غنی‌سازی فوردو،

- همکاری‌های فرآبادمانی درخصوص تأسیسات پارچین،

- مخالفت با تهدیدهای نظامی اسرائیل.

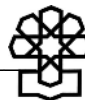
مهمترین ملاحظات صدور قطعنامه نیز عبارتند از:

- افزایش موانع سیاسی برای اجرای مصوبه مجلس شورای اسلامی در خصوص تأمین بیست هزار مگاوات برق هسته‌ای،
- کاهش احتمال انعقاد مدالیته هسته‌ای در مذاکرات آتی ایران و آژانس،
- تلاش گروه ۵+۱ برای کاهش تأثیر ریاست ایران بر جنبش عدم تعهد و برگزاری اجلاس نم در تهران،
- برنامه‌ریزی برای از سرگیری مذاکرات ایران با گروه ۵+۱ در شرایط فشار سیاسی،
- نقش فعال روسیه و چین در تدوین پیش‌نویس قطعنامه،
- افزایش فشار سیاسی برای تصویب و اجرای پروتکل الحاقی.

مقدمه

یکصد و پنجاهمین نشست فصلی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از ۱۰ سپتامبر ۲۰۱۲ (۲۰ شهریور ۱۳۹۱) به مدت پنج روز برگزار شد. بررسی گزارش مدیرکل آژانس در خصوص ایران، ایمنی هسته‌ای و چگونگی اجرای نظام پادمان در سوریه، کره شمالی و خاورمیانه از مهمترین موضوعات مطرح شده در این نشست بودند.^۱ در خصوص ایران چهار گزینه گزارش به شورای امنیت، تصویب قطعنامه، صدور بیانیه و بررسی ماهوی گزارش یوکیا آمانو در پیش‌رو قرار داشت که در نهایت شورای حکام در ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۲ (۲۳ شهریور ۱۳۹۱) قطعنامه‌ای را بدون

1. <http://www.pnewswire.com/news-releases/iaea-censures-iran-on-nuclear-program-169694576.html>

اجماع به تصویب رساند. از ۳۵ عضو شورای حکام، کوبا رأی مخالف و مصر، تونس و اکوادور رأی ممتنع دادند. هر چهار کشور عضو «جنبش عدم تعهد»^۱ هستند. آخرین قطعنامه شورای حکام GOV/2011/69 در ۱۸ نوامبر ۲۰۱۱ به تصویب رسیده بود. مبنای صدور قطعنامه آژانس را گزارش ۳۰ اوت ۲۰۱۲ یوکیا آمانو شکل می‌داد. قطعنامه درحالی صادر شد که اعضای نم در ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۲ بیانیه‌ای را در حمایت از فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران صادر کرده بودند.^۲ براین اساس یوکیا آمانو بایستی در نوامبر ۲۰۱۲ گزارش خود را درخصوص اجرای قطعنامه به شورای حکام ارائه کند.

گفتار اول - محورهای قطعنامه شورای حکام آژانس

مهمترین محورهای قطعنامه صادره علیه ایران عبارت بودند از:

۱. غنی‌سازی اورانیم

شورای حکام با استناد به قطعنامه‌های زنجیره‌ای ۱۷۳۷، ۱۷۴۷، ۱۸۰۳، ۱۸۳۵ و ۱۹۲۹ خواهان تعلیق غنی‌سازی و فعالیت‌های مرتبط با آن به‌عنوان یک اقدام راستی‌آزمایی از طرف ایران است. این ادعاها درحالی مطرح می‌شود که یکی از خطوط قرمز دیپلماسی هسته‌ای که رهبر معظم انقلاب بر آن تأکید دارند، حفظ غنی‌سازی اورانیم و تولید بومی

1. Non-Aligned Movement(NAM)

2. <http://www.guardian.co.uk/world/interactive/2012/sep/04/iaea-report-full-document>

سوخت هسته‌ای است. در نتیجه رسیدن به تفاهم در این موضوع امری بعید است.

۲. ابعاد نظامی احتمالی

یکی از حوزه‌های مورد مناقشه میان ایران و آمریکا در شورای حکام آژانس و شورای امنیت، موضوع «مطالعات ادعایی تسلیحاتی شدن»^۱ یا «ابعاد نظامی احتمالی»^۲ است. یوکیا آمانو نیز در نطق افتتاحیه خود، ایران را متهم کرد درخصوص مطالعات ادعایی به اندازه کافی با آژانس همکاری نکرده و بایستی به ابهامات پیرامون فعالیت‌های مرتبط با تسلیحات هسته‌ای فوراً پاسخ دهد. وی در ضمیمه گزارش نوامبر ۲۰۱۱ مدعی شده بود، ایران فعالیت‌هایی را برای توسعه تجهیزات انفجاری هسته‌ای انجام داده است.^۳

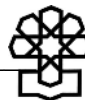
رسیدن به تفاهم در این موضوع بعید نیست ولی با پیش‌شرط‌هایی همراه است. ارائه اصل اسناد مطالعات ادعایی، مشخص شدن منابع خبری و ارائه ضمانت‌های امنیتی متقن برای رفع ملاحظات ایران، بخشی از پیش‌شرط‌های تهران برای همکاری در حوزه مطالعات ادعایی تسلیحاتی شدن است.

۳. کارخانه غنی‌سازی تولید سوخت فوردو

آژانس راستی‌آزمایی کرده است که کارخانه غنی‌سازی تولید سوخت فوردو مطابق آخرین

1. Weaponization Alleged Studies
2. Possible Military Dimensions (PMI)

۳. برای مشاهده متن کامل بیانیه مدیر کل آژانس به نشانی اینترنتی زیر رجوع شود:

اطلاعات طراحی ارائه شده از سوی ایران ساخته می‌شود، با این وجود اشاره به آن در قطعنامه با هدف مانع‌سازی برای غنی‌سازی بیست درصدی دنبال می‌شود. هرگونه عقب‌نشینی در این موضوع، می‌تواند موانعی را برای مصوبه مجلس شورای اسلامی در خصوص تأمین ۲۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای تا افاق ایران ۱۴۰۴ به وجود آورد.

۴. رآکتور ۴۰ مگاواتی آب سنگین اراک

ادعاهای آژانس در خصوص رآکتورهای ۴۰ مگاواتی آب سنگین اراک در حالی است که بازرسان آژانس در ۱۷ آگوست ۲۰۱۱ از این تأسیسات بازدید کردند. از طرفی استندهای آژانس مبتنی بر تصاویر ماهواره‌ای است، در حالی که جمهوری اسلامی ایران نمی‌تواند همکاری‌های فرآپادمانی خود را براساس تصاویری قرار دهد که توسط نهادهای جاسوسی آمریکا و با اهداف سیاسی تهیه می‌شوند. ملاحظات ایران در این حوزه به دلیل تأثیر آب سنگین در صنایع پزشکی و دارویی، بیشتر ملاحظات علمی - فناورانه است. آمریکا و متحدانش در شورای حکام آژانس مدعی‌اند تأسیسات آب سنگین اراک، توانایی تهران برای بازیافت زباله‌های هسته‌ای و تولید پلوتونیم را افزایش می‌دهد.

۵. مخالفت با گزینه نظامی

قطعنامه ضمن درخواست از اسرائیل برای انصراف از تهاجم نظامی به ایران، خواستار به‌کارگیری گزینه‌های مسالمت‌آمیز شده است.^۱ مطرح نمودن تهاجم نظامی

1. <http://news.antiwar.com/2012/09/13/iaea-board-approves-resolution-admonishing-iran/>

اسرائیل به ایران درحالی است که جنبش نم در بند «۵» ماده (۳) بیانیه مورخ ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۳، هرگونه تهدید برای حمله به مراکز هسته‌ای صلح‌آمیز را نقض آشکار منشور ملل متحد دانست.^۱ مهمترین دلایل برجسته‌سازی تهاجم نظامی رژیم صهیونیستی توسط طراحان پیش‌نویس قطعنامه عبارتند از:

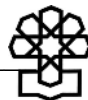
- ایجاد عملیات روانی از طریق تداعی قریب‌الوقوع بودن تهاجم نظامی،
- معرفی گروه ۵+۱ به‌عنوان چهره‌ای صلح‌طلب و مخالف جنگ،
- توجیه تدوین، تصویب و اجرای تحریم‌های جدید علیه ایران با بهانه پیشگیری از تهاجم نظامی اسرائیل،
- ایجاد شکاف و تعارض بین دیپلمات‌های هسته‌ای ایران،
- امتیازگیری از ایران در مذاکرات تحت فشار.

۶. درخواست موافقت ایران برای بازرسی از تأسیسات پارچین

ایران فعالیت ۱۶ مرکز تأسیسات هسته‌ای و ۹ مکان خارج از تأسیسات را به اطلاع آژانس رسانده است. با این وجود ابعاد عملیات روانی طراحان قطعنامه به سمت

۱. در این بند تصریح شده:

جنبش عدم تعهد مصونیت فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز را مورد تأیید مجدد قرار داده و تأکید می‌نماید هرگونه حمله یا تهدید به حمله علیه تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز اعم از درحال فعالیت یا درحال ساخت که بشریت و محیط زیست را در معرض خطر جدی قرار داده و نقض عمده حقوق بین‌الملل، اصول و اهداف منشور ملل متحد و آیین‌نامه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی محسوب می‌شود، تأکید می‌نماید. جنبش عدم تعهد نیاز به تدوین سند مذاکراتی چندجانبه جامع برای اعلام ممنوعیت حملات یا تهدید به حملات بر تأسیسات هسته‌ای مختص استفاده‌های صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای را تصدیق می‌نماید.

تأسیسات پارچین متمرکز شده است. برای مثال «رابرت وود، نماینده دائم آمریکا در آژانس»^۱ مدعی است ایران در حال «تخریب و پاکسازی هدفند» سایت پارچین است.^۲ یوکیا آمانو نیز در گزارش خود انهدام هدفند اطلاعات پارچین را برجسته کرده است، به طوری که در بند «۶۱» گزارش اوت ۲۰۱۲ مدعی شده بود براساس اطلاعات به دست آمده توسط کشورهای عضو، ایران با هدف آزمایشات هیدرودینامیکی، مخزن بزرگ مهار انفجار را در تأسیسات پارچین ساخته است.

خروج مقادیر زیادی مایعات از ساختمان محل نگهداری مخزن، خاکبرداری در فضایی وسیع، استتار مخزن انفجار، تخریب پنج ساختمان و انهدام خطوط انتقال انرژی، حصارها و راه‌های ارتباطی برخی مواردی هستند که آژانس با استناد به تصاویر ماهواره‌ای از آنها با عنوان تخریب هدفمند نام می‌برد.

گفتار دوم - قطعنامه شورای حکام آژانس و ملاحظات جمهوری اسلامی ایران

برای اقدام علیه جمهوری اسلامی ایران بایستی شرایط از چهار منظر فنی - حقوقی و سیاسی - امنیتی فراهم باشد. در نقشه بازی واشنگتن، وظیفه بسترسازی فنی - حقوقی برای اعمال فشار بر ایران را گزارش‌های یوکیا آمانو و قطعنامه‌های شورای حکام آژانس و رسالت امنیتی کردن موضوع هسته‌ای ایران را شورای امنیت سازمان

1. Ambassador Robert Wood, Acting U.S. Permanent Representative to the International Organizations in Vienna

2. <http://www.prnewswire.com/news-releases/iaea-censures-iran-on-nuclear-program-169694576.html>

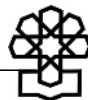
ملل برعهده دارند. به همین دلیل تحلیل محتوایی گزارش‌های مدیرکل آژانس به دلیل تأثیر نرم‌افزاری بر تحرکات و واشنگتن و متحدانش حائز اهمیت است. مهم‌ترین ملاحظات جمهوری اسلامی ایران پس از صدور قطعنامه شورای حکام عبارتند از:

۱. ملاحظات سیاسی

ملاحظات سیاسی جمهوری اسلامی ایران پس از گزارش مدیرکل آژانس و قطعنامه شورای حکام آژانس عبارتند از:

الف) تمایل و واشنگتن برای مدیریت منازعه بجای گزینه تقابل با ایران

رویکرد واشنگتن در حوزه تحریم‌ها، مبتنی بر گزینه تنزیل است. در این رویکرد واشنگتن در قبال کاهش واردات نفت متحده خود از ایران، آن کشورها را از تحریم‌های مالی و بانکی آمریکا معاف می‌کند. به عبارتی واشنگتن در شرایط حاضر بجای گزینه مواجهه نظامی، خواستار مدیریت منازعه و همراه‌سازی سایر کشورها با تحریم است، حتی اگر این تحریم‌ها در سطوح نمادین یا کم‌اثر باشد. برای مثال بلژیک، ژاپن، بریتانیا، جمهوری چک، فرانسه، آلمان، یونان، ایتالیا، هلند، مجارستان، اسپانیا، چین، سنگاپور، مالزی، تایوان، سریلانکا، ترکیه، کره جنوبی، هند و آفریقای جنوبی از کشورهایی هستند که واشنگتن آنها را به دلیل کاهش دادن واردات نفت از ایران، از فهرست تحریم‌های یکجانبه آمریکا معاف کرده است. حمایت واشنگتن از قطعنامه را نیز بایستی به عنوان بخشی از راهبرد عملیات روانی و اقناع‌سازی متحده ایالات

متحده برای اعمال تحریم‌های جدید ارزیابی کرد.

ب) مانع‌سازی در روند اجرای مصوبه مجلس شورای اسلامی برای تأمین ۲۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای

تمرکز قطعنامه شورای حکام آژانس بر تأسیسات پارچین و فوردو با هدف مانع‌سازی برای ساخت ۱۰ مجتمع غنی‌سازی است که ایران قصد ساختن آنها را دارد. جمهوری اسلامی ایران طبق مصوبه مجلس شورای اسلامی بایستی تا افق ایران ۱۴۰۴، بیست‌هزار مگاوات برق مورد نیاز خود را از انرژی هسته‌ای تأمین کند که تحقق آن مستلزم ساخت تأسیسات جدید غنی‌سازی اورانیم و تولید بومی سوخت هسته‌ای است.

یوکیا آمانو در بند «۴۰» گزارش اوت ۲۰۱۲ خواستار دسترسی بدون تأخیر به تمامی سایت‌ها، تجهیزات، افراد و اسناد مورد درخواست آژانس بین‌المللی انرژی شده است. به دلیل سابقه نشت اطلاعات توسط تیم بازرسان آژانس، ملاحظه ایران در این بخش بیشتر اطلاعاتی - نظامی است.

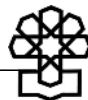
ج) کاهش احتمال تفاهم در مذاکرات آتی ایران و آژانس

بررسی ماهوی گزارش آمانو و قطعنامه شورای حکام بیانگر این است که خروجی مذاکرات هسته‌ای ایران و آژانس از نتایج ملموسی برخوردار نبوده و فضای حاکم بر شورای حکام به سمت تداعی وجود فعالیت‌های هسته‌ای نظامی در تأسیسات پارچین است. محور جنگ تبلیغاتی رژیم صهیونیستی نیز به سمت تأسیسات پارچین متمرکز است. این سناریو محتمل است بخشی از تهاجم سایبری آمریکا و رژیم صهیونیستی

به سمت از کاراندازی تأسیسات پارچین یا مرکز غنی‌سازی فوردو متمرکز شود. از طرفی مذاکره تلفنی دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا؛ برخی گمانه‌زنی‌ها برای ازسرگیری مذاکرات ایران با گروه ۵+۱ را تقویت کرده بود، با این وجود حمایت این گروه از قطعنامه شورای حکام، موجب پیچیده‌تر شدن دستیابی به تفاهم در مذاکرات آتی با گروه ۵+۱ خواهد شد.

د) تأثیرگذاری ریاست ایران در جنبش نم بر دیپلماسی هسته‌ای

آرای کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در حمایت غیرمستقیم از ایران به مفهوم آن است که زمینه تغییر تدریجی سیاست خارجی کشورهای همانند مصر و تونس نسبت به جمهوری اسلامی ایران فراهم شده که تا حدودی از پیامدهای موفقیت اجلاس نم در تهران و بیداری اسلامی خاورمیانه و شمال آفریقا است. با این وجود حمایت جنبش عدم تعهد از فعالیت‌های هسته‌ای ایران لازم ولی کافی نیست. به عبارتی جنبش نم توان تأخیری در صدور قطعنامه یا اثر روانی بر مشروعیت نداشتن اقدامات واشنگتن و متحدانش را دارد ولی برای برقراری توازن بین اقدامات خصمانه جبهه آمریکا و ظرفیت‌های آفندی - پدافندی جمهوری اسلامی ایران بایستی از تمام ظرفیت‌ها موجودی بهره برد. در این میان، مدیریت مناسب کارگروه‌های تخصصی، مزیت‌سازی از ریاست ایران بر جنبش عدم تعهد، ظرفیت‌سازی از مزیت‌های دیپلماسی سازمانی در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل و محورهای سخنرانی رئیس‌جمهور در اجلاس مجمع عمومی می‌تواند قدرت مانور دیپلمات هسته‌ای ایران را افزایش دهد.

بیشتر درخواست‌هایی که در قطعنامه جدید آمده تکراری است و پیش‌تر نیز در قطعنامه‌های شورای حکام آورده شده بودند. نزدیکی زمان صدور این قطعنامه با برگزاری اجلاس نم در تهران نیز به این دلیل است که واشنگتن خواستار کم‌رنگ‌سازی پیروزی سیاسی ایران و نقش جنبش عدم تعهد در معادلات سیاسی - امنیتی است. در مقابل ایران خواستار تغییر نظام مبتنی بر سلطه و نقش‌آفرینی جنبش نم به میزان کشورهای عضو است. با این وجود سیاست و رفتار غرب دارای پارادوکس است. برای مثال رایزنی فشرده واشنگتن برای ممانعت از حضور کشورها در اجلاس نم یا عصبانیت رژیم صهیونیستی از بیانیه پایانی اجلاس بیانگر این واقعیت است که غربی‌ها نیز بر نقش جنبش عدم تعهد در معادلات سیاسی اذعان دارند. درخواست آفریقای جنوبی برای انجام تغییرات در بیانیه و تعویق رأی‌گیری، اولین نشانه مؤثر بودن برگزاری اجلاس غیرمتعهدها بر مصوبات شورای حکام است. در همین رابطه جنبش غیرمتعهدها درخصوص اجرای موافقتنامه‌های پادمان معاهده عدم اشاعه هسته‌ای (ان.پی.تی) و قطعنامه‌های ذیربط شورای امنیت در ایران تأکید و تصریح نمودند: «جنبش عدم تعهد، آژانس و ایران را تشویق می‌کند به منظور فراهم نمودن روشن‌گری درخصوص موضوعات شناسایی شده در گزارش و با نظر حل‌وفصل سریع این موضوعات مطابق برنامه عمل» تفاهمنامه جمهوری اسلامی ایران و آژانس درخصوص مدالیت‌ه حل‌وفصل موضوعات باقیمانده، «به فوریت به گفتگوی محتوایی خود ادامه دهند».

ه) امتیازگیری از ایران در مذاکرات تحت فشار

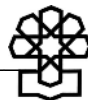
رژیم صهیونیستی با تداعی قریب‌الوقوع بودن تهاجم نظامی به ایران قصد دارد دیپلمات‌های هسته‌ای ایران را در مذاکرات آتی با آژانس در یک حالت منفعلانه قرار دهد.

و) افزایش ملاحظات امنیتی - سیاسی واشنگتن

برگزاری اجلاس نم در تهران، مقاومت فعال ایران در برابر سیاست ارباب و تهدید واشنگتن، شکل‌گیری دور جدیدی از حملات القاعده به منافع منطقه‌ای ایالات متحده و حمله به سفارتخانه‌های آمریکا در شمال آفریقا و خاورمیانه به‌دلیل ساخت فیلم موهن علیه ساحت پیامبر اکرم (ص) برخی مؤلفه‌هایی هستند که سیاست‌های خاورمیانه‌ای آمریکا را به چالش کشانده‌اند. تهدیدهای اسرائیل برای ورود به جنگی با نتایج غیرمنتظره، موضوع دیگری است که دغدغه‌های دولت آمریکا را با نزدیک شدن به انتخابات ریاست جمهوری افزایش داده است. قطعنامه شورای حکام نیز نوعی فرار به جلو برای جبران ناکامی‌های پی در پی واشنگتن در منطقه است.

ز) نقش فعال روسیه و چین در تدوین پیش‌نویس قطعنامه

قطعنامه شورای حکام، دوازدهمین قطعنامه غیر الزام‌آوری بود که این شورا به تصویب رساند و متن پیش‌نویس آن توسط اعضای گروه ۱+۵ تهیه شده بود. در این میان همراهی روسیه و چین برای صدور قطعنامه و درخواست تعلیق غنی‌سازی یا همکاری‌های فراپادمانی تا حدودی قابل تأمل است. پکن و مسکو حمایت خود را در راستای پیشگیری از عملیاتی شدن تهاجم نظامی اسرائیل توجیه می‌کنند. راهبرد اسرائیل نیز مبتنی بر گزینه «تهدید نظامی - تحریم اقتصادی» است، به عبارتی تل‌آویو

احتمال پیاده‌سازی تهاجم نظامی را بالا نشان می‌دهد تا اروپا و آمریکا در کوتاه‌مدت گام‌های جدیدی را برای اعمال برخی تحریم‌ها در حوزه‌های اقتصادی - نظامی بردارند. به همین دلیل این سناریو محتمل است تا قبل از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در آبان ۱۳۹۱، تحریم‌های جدیدی از مجاری شورای امنیت یا در قالب تحریم‌های فرآتلانتیک (تحریم‌های آمریکا و اتحادیه اروپا) علیه ایران به تصویب برسد. حمایت پکن و مسکو از قطعنامه شورای حکام نیز چراغ سبز چین و روسیه به آمریکا و متحدانش برای موافقت با اعمال برخی تحریم‌های جدید و مخالفت با گزینه نظامی ارزیابی می‌شود. سناریو دیگر از سرگیری دور جدیدی از مذاکرات ایران با گروه ۵+۱ در شرایط تحت فشار و انتقادی است که ضرورت دارد متولیان امر برای هر دو سناریو گام‌های لازم را پیش‌بینی کنند.

ح) افزایش موانع انعقاد توافقنامه مدالیته هسته‌ای بین ایران و آژانس

اگرچه این قطعنامه تأثیر چندانی در ارتباط با تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران بجا نمی‌گذارد اما چنین تصمیمی می‌تواند نقش ضربه‌گیر را در رسیدن به مصالحه هسته‌ای ایفا کند. آژانس هنگامی می‌تواند به انعقاد توافقنامه مدالیته جدید با ایران امیدوار باشد که مطلوبیت آن را برای ایران در راستای بازی برد-برد افزایش دهد. در این قطعنامه هیچ ضرب‌الاجلی برای ایران تعیین نشده است. با این وجود، تصویب چنین قطعنامه‌هایی نقش ضربه‌گیر را در انعقاد توافقنامه مدالیته بین ایران و آژانس ایفا می‌کند.

۲. ملاحظات دفاعی - اطلاعاتی

مواردی که احتمال دستیابی مخالفان نظام به تأسیسات و اماکن طبقه شده، دستیابی به اسناد محرمانه یا تهاجم نظامی به تأسیسات هسته‌ای هدف را افزایش دهد، در شمول ملاحظات دفاعی - اطلاعاتی قرار می‌گیرند که برخی از آنها پس از صدور قطعنامه شورای حکام آژانس عبارتند از:

الف) متعهد نبودن ایران در زمینه کد تعدیل شده ۳/۱

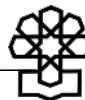
آمانو در بند «۴۵» گزارش اوت ۲۰۱۲، ایران را تنها کشوری معرفی کرده که فعالیت‌های هسته‌ای قابل توجهی دارد ولی به تعهدات مرتبط با کد تعدیل شده ۳/۱ عمل نمی‌کند. کد تعدیل شده ۳/۱ درخصوص بخش عمومی ترتیبات اجرایی و توافقنامه پادمان است.

ب) مشروط شدن راستی‌آزمایی به تصویب و اجرای پروتکل الحاقی

بخش دیگری که در گزارش یوکیا آمانو و قطعنامه آژانس پررنگ شده و در حوزه اختیارات مجلس شورای اسلامی نیز قرار می‌گیرد، تصمیم‌گیری درخصوص پروتکل الحاقی است. ملاحظات جمهوری اسلامی ایران در این بخش، ملاحظات دفاعی - اطلاعاتی است.

ج) تلاش و اشنگتن برای رویه‌سازی بازرسی‌های مبتنی بر تصاویر ماهواره‌ای

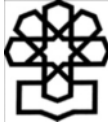
ادعاهای آمریکا درخصوص پارچین پس از سال ۲۰۰۵ بر تصاویر ماهواره‌ای مبتنی است. تأسیسات پارچین محیطی نظامی - تحقیقاتی است و همانند سایر کشورها در منظومه اماکن طبقه‌بندی شده قرار می‌گیرد. موافقت تهران برای بازرسی از سایت پارچین رویه‌ای را در رفتار غرب به‌وجود می‌آورد که در برابر سایر اتهامات

مبتنی بر تصاویر ماهواره‌ای، پاسخگو باشد. از طرفی در شرایط تصاعد لفاظی‌های نظامی رژیم صهیونیستی و سابقه نشت اطلاعات بازرسان آژانس، ملاحظات اطلاعاتی جمهوری اسلامی ایران برای همکاری‌های فرایادمانی افزایش خواهد یافت.

منابع و مأخذ

1. <http://www.prnewswire.com/news-releases/iaea-censures-iran-on-nuclear-program-169694576.html>.
2. <http://www.iaea.org/newscenter/statements/2012/amsp2012n011.html>.
3. Ambassador Robert Wood, Acting U.S. Permanent Representative to the International Organizations in Vienna.
4. <http://www.prnewswire.com/news-releases/iaea-censures-iran-on-nuclear-program-169694576.html>.
5. <http://www.guardian.co.uk/world/interactive/2012/sep/04/iaea-report-full-document>.
6. <http://news.antiwar.com/2012/09/13/iaea-board-approves-resolution-admonishing-iran/>.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۵۸۳

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: واکاوی قطعنامه سپتامبر ۲۰۱۲ شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه مطالعات امنیتی - دفاعی)

تهیه و تدوین: مصطفی دلاورپور اقدم

ناظر علمی: یوسف ترابی

متقاضی: معاونت سیاسی - حقوقی

ویراستار: حسین صدری‌نیا

واژه‌های کلیدی:

۱. تأسیسات پارچین
۲. شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی
۳. ابعاد نظامی احتمالی
۴. گزینه نظامی
۵. غنی‌سازی اورانیم

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۷/۲